

TELEGRAFUL ROMAN.

N^o 10. ANULU XI.

Sabiiu 3. Februariu 1863.

Telegrafulu  ese de doua ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a, prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl.  era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12. fl. pe 1/2 anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia óra cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a doua óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sibiiu 1. Fauru. O scire 'mbucurat ore pentru literatur'a n ostra nationale avemu a aduce astadi la cunoscinti'a publicului rom anu, ca adeca Inaltulu Ministeriu de Politia au emis in 4 Fauru a. c. cal. nou o ordinatiune, prin carea se radica piedec'a aducerei c artiloru române, ilire (serbesci) si evreesce din alte provintie. — Noi salut amu acésta loiala ordinatiune ministeriala, carea pórta icon'a priceperii adeverate a frupteloru civilisatiunei Europene. Cu c atu statulu va av e c atra popórele sale incredere mai mare, cu atât'a si acestea i se voru alipi cu am ore si devotare mai calduras a. —

Jurnalulu nostru „Tel. Rom.“ au adusu in numerulu 38. alu anului trecut respunsulu, ce Escelenti'a Sea Dlu nostru Eppu A n d r e i u lau datu Inaltulu Guvernu in privinti'a mesurorulu, dupa care aru avea a se tracta cartile si jurnalele române din tieri estranee; in acestu respunsu sau proiectatu, ca dupa aceleasi mesuri sa se tractedie cartile si jurnalele estranee române, dupa care se tractedia si cartile si jurnalele estranee de alte limbi.

Ordinatiunea suslaudata ministeriale, este tocmai basata pe principiulu egalei indreptatiri, si de aceea noi o salut amu c a unu triumfu alu consolid arei vietii constitutionale, si alu incetării suprematiei din partea unei limbi asupra alteia. —

O scire importanta pentru tier'a n ostra e, ca Reghinulu sasescu se radica prin grati'a Monarchului la rangulu de orasiu liberu regescu (k onigliche Freistadt). O dov eda noua pentru toti, cari vreau sa véda, despre aceea, ca concetatenii nostri nesuiescu din t ote poterile spre consolidare, unire, centralizare a poteriloru. Scimu c a Regenulu sasescu inca dela Dieta ungureasca d'in Pesta din 1848. ceruse impreuna cu 5 sate vecine impreunare si autonomia in privinti'a judiciara, firesce fara de a o casciga. Si pe candu vedemu impregiurulu nostru astu-feliu de procederi, unii dntre noi anca mai potu striga asupr'a congresului! —

Suntemu datori cititoriloru nostri cu deslusirea, ca cautarea de arme, ce o publicaseramu dupa „Gaz. Transs.“ dupa-cum spune aceeasi foia, nu s'a ntemplatu la scaunulu resiedintiei mitropolitane gr. cat. in Blasiu, si la dominiulu din Springu.

Sabiiu in 2 Febr. Carnevalulu e pe finitu, si noi inca n'am vorbitu de baluri. Sa vorbimu adi celu pucinu de unulu, si sa ne espector amu ceea-ce de multu doriamu a pronuncia. Balulu, de care voimn a vorbi, e balulu Reuniunei femeiloru române din Brasiovu.

Elu s'au indatinatu a se dă de unu siru de ani regulatu, s'au indatinatu a fi si unulu din cele mai pomp ose din Brasiovu si a aduce venituri frumosielle in cass'a orfelineloru române, pentru care s'a nfiintiatu si susta Reuniunea. Cine aru pot e reprobă acestu mediu, de a mmult i fondulu acestui institutu filantropicu si prin vesel'a petrecere de o séra? Dar neassemenatu mai mare e meritulu aceluia, care la astfelu de institutiuni jertfesse f ara interessu, fia macaru si numai interessulu petrecerei dintr'o séra, la carea f ara de aceea pucinu se potu impartasi altii afara de Brasioveni. Vremu sa dtecmu, ca aru fi de doritu, c a si dameloru române din alte parti sa li se deschida ocaziune, de a contribui la acestu fondu nobilu intru'nu modu regulatu si sistematicu. Ac esi'a inasa numai atunce s'aru pot e, candu si prin alte orasie ale patriei s'aru infiinti a asemenea reuniuni intre femeile române. Aci am pot e pleda pentru infiintiarea unei reuniuni

nóue d. e. in Sabiiu; dar marturisimu, ca nu ne place a fi originali, numai pentru de a fi, ci preferimu a ne alatura lânga o corporatiune, ce susta dej a, si a o ntar i si consolida pre ac esi'a dupa miclele poteru, de care am dispune. De aceea dara am crede, ca aru fi unu merit, ba o datorintia a femeiloru romane de prin celelalte orasie si orasielle ale patriei, deca aru forma si ele intre sine reuniuni filiale, organisandu-se dupa modulu dameloru din Brasiovu, obligandu-se la contribuii anuale c atu de mici macaru, ear sumultielle adunate din cercurile sele a le strapune apoi la anumite t empuri Comiteturulu centralu alu Reuniunei in Brasiovu. Iniativ'a inasa credemu c'aru trebui s'o ia on. comitetu din Brasiovu insusi, rogându pre un'a si pre alt'a din damele contribuito re de pe airea, a provoc a la formarea unoru asemenea comitete pre damele române din orasiulu Dloru. Ac esi'a aru fi dupa parerea n ostra o cale oportuna nu numai de a ncinge pre t ote femeile române intr'o legatura amicabila spirituala si a le dă ocaziune la cea mai nobila emulatiune in facerea de bine — celu mai frumosu privilegiu alu inimei femeesci — ei si de a deschide pentru fondulu amintitu unu isvoru nesecabilu de contribuii regulate anuale. Vom reveni póte la prestatiunile tinerei Reuniuni cu alta ocaziune; de asta data inchei amu cu dorinti'a, c a cuvintele n ostre sa fia o sementia caduuta pe pamentu bunu!

Din colib'a lui Raresiu 1 Februariu 1862.
Onorata Redactiune!

Am tacutu de unu anu de d ile. Trebuie se-mi intrerumpu tacerea cu disa lui Cicerone: Quousque tandem abutere Catilina patientia nostra! Am cetitu in „Gazet'a Transilvaniei“ si in „Concordia“ mai multi articuli in contr'a modalit ii de convocarea congresului nostru proiectatu de ambii nostri Archipastori, care artichi — de nu ne insielamu, se reducu cam intracolo, că unii voru că membrii congresului in parte seu peste totu se fia ales; altii c a loculu congresului se nu fia nice Brasiovalu nice Sibiiulu, iera — unulu — auditi colo! ca totu romanulu trecut de 20 de ani se iea parte la congresu!!!

Am auditu si aceea, ca multi contrarii ai romaniloru — se intielege din alte nationalit ati — si au pusu carulu in p etre, c a congresulu nostru se nu se infintieze. Ast'a e naturalu. Inc atu au reusitu seu voru reusi acesti'a nu sciu, at at'a e adeveratu, ca rom anulu are unu proverbu fórte bunu, adeca: padurea n'are t ema de toporu, ci de renegatii padurii, adeca de codoristi, care dau mana de ajutoriu toporului. Si intru adeveru, cine potea d a contrariloru nostri mai buna mana de ajutoriu, ca chiaru unii dintre noi, ce esu cu nisce artichi neoportuni, cum sunt si cei susu memorati? —

Si eu asi dori, c a romanii se aiba unu congresu basatu pe t ote formele de representatiune catu mai larga, dara la acésta ne trebue mai intaiu o lege positiva, si tocmai ca se putemu deveni cu tempu si la una că aceea trebue se ne multumimu mai intaiu cu conferintie sub ori ce forme; trebue se ne folosimu de ori ce ocaziune bine venita, se nu scapamu bucat'a de carne din gura pentru ca umbra din apa ni se pare mai mare. — Pentru aceea, ca contrarii nostri dtecu ca adunările n ostre din Blasiu, Sibiiu etc. aru fi fostu numai conventicule etc., pucinu ne pasa — intrebarea e, avutau aceste adunari rezultate bune? Asta nu o póte deneg a nimen e. Contrarii nostri aru dice chiaru si atunce, ca adunarea n ostra n'are valóre, candu congresulu proiectatu s'aru aduna dupa t ote formele de representatiune, ba chiaru si atunce candu — cea ce mi se pare o nebunia de legatu — s'aru

adună la acela totu romanulu trecut de 20 de ani, incatu se nu remane nice unulu peacasa, — pentru ca chiaru si in ambele aceste casuri ni s'aru opune obiectiunea, ca (in legile din 1847 ori 1848) nu exista lege constitutionale, prin care aru fi recunoscute astufeliu de congrese nationale, — celu putinu romanesci nu. — Totu interesulu nostru e de a ne aduna chiaru si numai pentru atâta — de a ne fi fostu adunatu —

Dara ôre Ungurii, Sasii etc. nu se aduna, nu tienu si ei conferintie private totu meren sub deosebite preteste? nu se aduna astadi unii mane alții, si conferéza cu ômenii gubernului de impaciure si altele? nu se aduna astadi unii si mane alții de a midiloci dela gubernu concesioni — si inca cu sucese bune? Si cine le mai denéga dreptulu de adunatu! Cine i intréba de forme? Cine de scopu? — Apoi noi se nu ne folosimu chiaru de invoirea mai inalta? si ôre n'am imputernicitu noi pre Archipastorii nostri, cá pana atunci, candu caus'a n'ôstra nationale va fi deslegata in tôte formele, se lucrare in numele natiunei dupa bun'a intielepciune a lor, si se convôce natiunea candu afla de lipsa? vrem se denegamu insine ori ce validitate a actelor si anteactelor n'ôstra nationali?

Deci — lasati sa se convôce congresulu sub ori ce forme — numai se ne adunamu, ca altufeliu perdemu firulul Lasati sa se adune congresulu la Brasioyu, la Sibiu, la Blasiu ori la Babahalma, se nu cautamu quartirn in luna si stele; lasati sa se adune inteligintia natiunei, stea asta din Patriarchi-Metropolit-Grofi ori baroni din lexiconulu conversationalu alu lui Mayer *) ori din proletari si dileri luati din povestea vorbii a lui Anton Pan, stea congresulu din barbe surre — brane rosii, din amplotiati platiti, din privati salariati ori din beati illi, qui procul negotiis paterna rura bobus exercent suis, cu unu cuventu din aceia pe cari i va convocá in rendulu acesta — inca imputernicitii nostri spre aceea — archipastori natiunei, — numai se fia romanj bravi — ce dorescu binele natiunei sele. Lasati se se adune mai antaiu, acolo apoi ve descoperiti dorintiele si in acea privintia, ca pe viitoriu cum se se adune. Nu faceti dificultati gubernului, candu acest'a e aplecatu a ve face unu bine! Nu spariati pe contrarii nostri cu ilusiumi, cá se ne puna pedeci si la ce e realu! nu faceti incurcaturi chiaru si in natiune cu eschiamatiuni neoportune; folositive de ocaziune, ca e plesiuga, si déca trece nu o mai puteti apuca de plete. — Fiti intielepti ca sierpi si blandi ca porumbii; — Sapientii sat. —

Ungari'a. Lugosiu in Ianuaru 1863.
In Nrii 96. 99. 101. si 102 alu „Telegrafulu Romanu“ din anulu trecut unu corespondinte aduce cateva desluciri din Carasiu cá respunsu la unu articulu reprodustu din diuarialu „Reforma“ in Nrulu 86 alu „Telegr. Rom.“, in carele refuteaza si rénpinge inovatiunile facute de Dloru Gozdsu si Serbu, cu care fapta noi cu atatu mai multu suntemu indestulati si intielesi, cu catu incriminarea din numitulu articulu n'are nici unu temeiu, fiindu-ca circustarile, din carii se deduce incriminarea, suntu neadeverate, ne'ntemplate, prin urmare numai nesce fictiuni maliôse; in privintia acesta laudamu dara zelulu corespondintelui noua bine cunoscutu si din preuna cu elu cu indignare strigamu catra astefeliu de corespondinti séu reu informati, séu reulaciosi, cá cum e si autorulu articululu amintitu „Nu superati natiunea n'ôstra si asiá destulu de superata prin vatamarea barbatilor nostri aplicati in demnitate de stat, cari rari si puçini suntu“ modificandu si resp. adaugendu acesta eschiamare cu acea, „ca ori suntu suntu barbatii nostri aplicati in demnitate de stat ori nu“ fiindu-ca credemu ca si alții au dreptulu a pretinde se nu fie vatamati fara causa, ear de exista caus'a, atunci nici cei in demnitate de stat nu potu fi scutiti de acelea. Corespondintele inse se vede ca ori e de alta parere, — de ôre-ce densulu numai pre aceia nu voescé a-i vatamá, cari suntu in demnitate temendu-se de densii, — ori ca d'ora si arogheaza siesi dreptulu de a vatamá si suspitiá fara responsabilitate barbatii romani, cá unu censoru infalibile, carele peste toti stá.

Caci in Nr. 102 alu „T. R.“ din a tr. cu o malitia nerusinata vatama si cu insinuatii suspiciose o suma bunisiôra din barbatii romani ai Carasiului numai pentru ca acestia nu au urmaritu pasurile corespondintelui infalibilu! Oare numai elu si cei ce au intru tôte asemenea opiniune cu elu suntu chiepati a judeca ce e bine si ce e reu in privintia a nationala?

*) Despre Grafii s Baroni Gazetei votu vorbi cu alta ocaziune mai pa largu.

Oare numai aceia suntu nationalisti, pre carii densulu 'i atostea sa de acestea? si loru le-amu putea cu însusi corespondintele dice „ce ati facutu voi pentru binele natiunei romane?“

Nu facemu din partene nici o observare in privintia a celoru „patru romani mai prevedietori si fara planuri politice si antinationale“, precum numesce corespondintele pre aceia, cari nu au resemnatu de oficiu, ma le lasamu loru laud'a a fi fara planuri si principe politice, — cine a fostu mai prevedietoriu? acesta nainte nu se póte afirmá, ci numai viitorulu va aratá, ear' ce se atinge de antinationalitate vomu numai atata a insemná, cumea pana ce eramu cu totii in oficiu, functionamu in limb'a nationala romana, cu concursulu tuturor eluptata si de noi insine decretata, ear' Dloru cei fara principe antinationale — dupa cum corespondintele 'i si se numesce — functioneasa in alta limba, si vedemu ca nici pana adi nu au reeluptatu limb'a, se tacemu de alte invingeri, de carii asiá rare insetosiesia natiunea; asiadar' noi cu mai mare dreptu amu putea subsumá simtiu antinational séu baremu in conseciintia acelor'a, cari si dupa redicarea limbéi mai functioneasa, — inse acesta nici decátu o facemu fiindu-ca scimu respectá convingerea fiecaruia, scimu apretini giurstarile in care ne aflamu, scimu respectá la staréa barbatilor nostri, si nu vomu se cademu in retécirea corespondintelui, carele in „deslucirile“ sale vatama si suspitionéasa intreaiga inteligintia din Carasiu numai pentru ca nu au fostu de o parere cu elu, si déca si suntu unii, pe cari interesulu privatu 'i conduce, totusi neavendu acesta la toti aplicare, nu vomu a urmarit tactic'a corespondintelui, cá pentru unulu doi se suspitiamu si incriminamu pre toti.

Deci trebuie se ne aparámu si se refusámu in numele tuturor fostilor oficianti constitutionali ai Carasiului, — se intielege ca cu esceperea celoru mai prevedietori ai Dlu corespondinte, — acea insinuare maliôsa, cá cum la resemnare amu fi sperata prin omnipotintele Garibaldi, va se dica prin revolutiune a fi repusi pre tronulu (?) constitutionalismului, — acesta insinuare a pututu purcede numai dela unulu carele puçinu cugeta de cele ce scrie, dela unulu cá Dlu corespondinte, carele ocupandu-se mai multu cu fantasmagorii de cátu cu realitatea, nici a cuprinsu ponderositatea acestei incriminari, ei a fostu ingrigeatu a folosi o expresiune, carea se face efect, ne mai cugetandu la conseciintie; de aci vine ca Dlu corespondinte nu si-a facutu nici unu scrupulu a areta publiculu pre inteligintia din Carasiu de revolutionare. Purtarea la resemnare a fostu chiara si pre façia, causele si motivele resemnarei suntu in documentulu de resemnare continute, carele cu acea rugare 'lu alaturámu, cá onorat'a Redactiune se binevoéca alu reproduce in stimatui organu.

Copi'a documentulu de resemnare a oficiarilor constitutionali din Carasiu.

Illustrissime Domnule comite—supremu!

Subscrisulu magistratu alu comitatului Carasiu — luandu in consideratiune, ca Escelenti'a sa cancelarulu Domnulu conte Antoniu Forgách prin ordinatiunea sub N-rulu 15621—1133 in urmarea preanltei mandatiumi orale a Majestatii S'ale a opritu forte stensu tienerea siedintieloru comitetului comitatensu, si prin aceasta a detrasu acestui magistratu comitatensu acea basa legala si putere morala, a carei efuintia e densulu si care compune pondulu existintiei sale constitutionale; —

Luandu mai de parte in consideratiune cumea magistratulu acestui Comitatu e numai escutorulu ordinatiuniloru comitetului comitatensu; — si in fine luandu in consideratiune, ca fiindu in estu modu suspinsa in dependintia si sustarea constitutionalu si municipalu a comitatului, a incetatu a existe si acea corporatiune, a carei nepretiuivera incredere a chematu acestu corpu magistratualu la administrarea comitatului, si prin urmare magistratulu acest'a a perduu tóta basa legala spre a functioná mai de parte, si acesta cu atata mai vertosu, fiindu-ca ordinatiunile de pana aci si cele viitoare cu delaturarea legiloru patriei esmise, pretindu si d'ora si in viitorime v'oru pretinde punerea in vietia a astufeliu de principii, a caroru implinire suntu contrarie juramentului loru constitutionalu — res emneasa prin acesta serbatoresce de oficiulu séu, dechiarandu totu odata si acea, ca cu restabilirea functiunei comitetului comitatensu actu dupa lege sustatoriu, si subscrisulu corpu magistratualu, amesuratu increderi asuprasi luate, inca 'si va continua functiunile sale.

(Aci vinu dispozitiile cumcă care oficiuri au până la preluare a funcționării).

Despre care resemnare a noastră candu te încunoscimiamu pre Ilustritatea Ta că pre Comitele supremu alu Comitatului acestuia, remanemu cu onóre destinsa.

In Lugosiu in 2-lea Novembre 1861.

Urmeasa subscrierile.

(Va urmá.)

Pest'a in 26 Ian.

Se stámu óre cu mânilo 'n sinu?

(M. B.) Trebuie sê recunoscemu adevèrulu, că anii 1860. si 1861. au fostu cu multu mai insemnati si mai avuti pe terenulu politicei decâtu fu anulu trecut; fi-va óre si acest'a asia de secu in evimeninte grandiose, apune-va si acest'a óre fara vre-unu resultatu eclatante, remane-vor óre dorintiele nòstre natiunali si mai departe neimplinite: nu o putem profeti, pentru ca acest'a atèra mai multu dela tempu, dela domnulu acestu mare si despoticu, care vine, apune, ni aduce sperantia, si iara ne lasa insielati in sperantiele nòstre; insa credemu, suntemu convinsi, ca cestiunile cele mai ponderóse atátu pentru vieti'a nòstra natiunale de presinte, câtu si pentru viitorulu, dreptulu politicu al nostru nu se potu amená pana la eternitate, acele trebuie sê fie odata deslegate incóce sêu in colo, numai tempulu, candu se va intempla acésta nu se póte de tiermuri, panacandu se va nasce o idea buna, sanelósa, carea cá Alesandru celu Mare va desface nodulu Gordianu.

Ce sê facemu dara noi si pana atuncea? sê fimu óre nepasetori de totu? sê stámu cu manile in sinu? sê petreecemu óre tempulu acestu frumosu in lenevire si asceptare? sê nu lucrámu nimica pana ce se vor implini dorintiele natiunali ale nòstre?

Ba! pentruca asta ar fi pentru noi nu numai unu ce periculosu, ci deodata am comite o crima mare si neiertata fatia cu natiunea nòstra, a carei viitoriu „e datu in man'a nòstra“; care de care sê ne apucámu de lucru, trebuie sê punemu in miscare tóta peatra, faca totu insulu numai atát'a câtu póte dupa poterile sale fisice si spiretuali, căci noi trebuie sê luptámu o lupta mare si grandioasa pe terenulu acela, pre care suntemu inca asia dicandu: numai de altaeri, trebuie sê pasimu pe terenulu faptelor energiose cu spiretu, intieleptiune, cu svatu si bunavointia; trebuie sê pregatimu calea, pe carea sê purcéda urmatorii nostri, sê ii dámu dreptiune chiara: ce au ei de a face pentru mărirea numelui, pentru radicarea culturai si a binelui natiunali.

Insa innainte de tóte noi avemu de a implini o datorintia santa fatia cu urmatorii nostri, noi suntem chiamati a cercá medilócele, prin cari sê constatámu principiile, pe cari se va basá dreptiunea urmatorilor nostri.

Daca e de condemnatu parintele, care nu-si tramite pruncii sei la scóla dicandu: că nici elu nu scie a scrie si a ceti, totusi traesce d'in mil'a lui Dumnedieu: cum nu vom fi condemnati noi, daca nu intrebuintámu bine tempulu sê potemu concura cu altii pe carier'a spiretuale si materiale, noi, carii stámu cu mânilo 'n sinu fatia cu propositura gigantica a-stráinilor, si a vecinilor nostri, si asceptámu tóte numai dela sórte, dela tempu, seu dela gratia óre-cuiva?

De si e dreptu că epoc'a presinte tare multu se ocupa cu materialismulu, cu cascigarea avutiei, încátu dóra s'ar pote numi de „secolulu materialismului“, si pe lenga tóte ca noi in asta privintia nu potemu concurge cu altii din caus'a că-nu d'in vin'a nòstra-am remasu tare in dereptu de alte popóre: au nu e destulu de larga călea spiretuale, nu e deschisu innainte-ne campulu celu largu a activitatii intielestuali? terenulu spiretuale e acela, pe care potemu de si nu emulá cu altii, dar celu putienu a ne resfirá ideile liberu, a desbate principii, cause publice de interesu publicu si comunu, a curáti aerulu acestu nedusitu de parerile sinistre si reutaciose ale binevoitorilor (?) nostri dintr'o tíera cu noi.

Dómne sante! câte cestiuni insemnate, cause publice si de interesu natiunale am ave noi, cu cari neincungiuratu ar trebui sê ne ocupámu cu de amerantulu nu numai pentruca prin desbateri publice, prin schimbarea ideilor ne-am deprinde a ne cunósce pre noi insine, si a ne pretui poterile spiretuali: ci si pentru aceea cá prin discusiuni jurnalistiche

am ajunge baremu atát'a, că respicandu un'a sêu alt'a dintre dorintiele si pretensiunile drepte ale nòstre, — cei ce stau sêu vor sta in capulu lucrárilor, la unu tempu binevenitu opiniunea publica o ar avé innainte ochilor, ar stá innainte judelui celui mai dreptu si celui mai competent in ori ce cauza publica.

O parte mare din acei-a, cari sunt chiamati a ni dá dreptiune in cestiunile cele mai ardinti ale nòstre, tacu, se retragu cu totulu, si numai din indepartare privescu la resultatulu luptelor intielesuali portate cu fratii nostri, chiaru ca si candu ei n'ar fi o propta comuna a natiunii nòstre, cá si candu n'ar fi o oglinda pretósa, in carea, mai alesu generatiunea tencra, se uita cu sete sê véda si sê invetie intieleptiune, potere spiretuale nefrangibile, convingere curata si caracteru stabile. . . .

Noi scimú apretiul nesuntiele si bunavointia ori carui romanu inbitoriu da natiunea sa, insa ce ni solesce noua, daca nu iesu la lumina cei „chiamati“, daca „barbatii natiunii“ nu-si ocupa locul convenitu lor pe campulu nemarginitu a lucrárilor intielesuali, sê ne póta conduce pe calea cea drépta si adevèrata! Cunun'a meritata a lor nici decatu nu se vescediesce, trecutul stralucitu al lor nici cá se intuneca prin aceea, daca vor iesi la lumina cu planuri, cu svaturi si cu idee salutarie; ba chiaru numai astufeliu vor fi mai stralucite radiele acele, cu carii sunt impregiurati de recunoscinti'a cea mai via a natiunii.

Valurile cele sgomolóse ale politicei au scadiutu, tóte sunt reduse intre tiermurile naturali, încátu abia vedemu sêu audimu candu si candu cata unu faptu mai insemnatu din vieti'a politica, chiaru pentru aceea avemu tempu destulu si ocaziune bunasê ne intielegemu; sê ne consolidámu si sê ne scimú orientá bine, si sê nu fimu desbinati in mai multe castre la tempulu candu se va decide asupra drepturilor natiunali, ci sê fimu toti uniti si tari in lupt'a spiretuale, cá ei numai atunci si numai asia vom poté pluti cu siguriate cátra ajungerea limanului doritu. —

Citímú, ca la rogarea Románilor din Carasiu pentru remanerea acolo a d. adm. Serbu aru fi urmatu respunsulu. Sperámú, ca dd. nostri corespundinti ne voru impartasi in curendu date mai deaprópe. —

Vien'a. Diferinti'a, ce esista intre ministeriulu de statu si cancellari'a aulica ungara, dupa-cum ne spunu foile vienesse, incepe a se sterge cu 'ncetulu si a face locu unei apropiari deocamdata personale si 'n cestiuni mai mici, care insa garantéza si contielegere in causele cele mari ale imperiului. Multu au contribuitu la acésta apropiare, de cea mai mare insemnate pentru toti locuitorii statului, convorbirea de mai multe óre, ce o avu in dilete trecute d. de Schmerling cu cont. Forgách. In legatura cu acésta apropiare a ambiloru barbati de statu se pare a fi si calatori'a, ce o facu acum de curendu primatele Ungariei cu mai multe notabilitati ale tierrei la Vien'a. — Nu e mirare, déca in urm'a astorafelu de eveneminte politiciu facu câte si mai câte coniecture, si déca cu aplicare la cele espuse acum a si esitu prin Ungari'a vestea, ca s'a decisu reconcederea unui ministeriu ungarescu completu, ba s'au alesu si barbati, ce voru sa fia membrii lui. „Wanderer“ impartasiesce acésta lista de si deocamdata pluti-tóre in aeru — a minist-iloru dreptu curiositate in urmatórele: Ministru presiedinte si totdeodata ministru de justitia Judex Curiae cont. Apponyi (la 1848 Deák), Ministru la curtea imperatésca cancelarulu aulicu cont. Forgách, (la 1848 princ. Eszterházy), Ministru de interne camerarulu c. r. Iosifu de Uermenyi (la a. 1848 Szemere), Ministru de bellu locotinatorulu contele Palfy (la 1848 colonelulu Mészáros), Ministru de finantie fostulu siefu de sectiune in Ministeriulu de finantie cont. Mauritiu Almasy (1848 Kossuth), Ministru de cultu si instructiune eppulu Danielik (1848 Eötvös), pentru comerciu si comunicatiuni cont. Dessewffy ori br. Sennyey (la 1848 Klanzal si Szecheny). Latóta 'ntemplantura, continua „Wanderer“ probabilitatea contielegerei au crescutu, de si unirea in 'n privintia punctului celui mai greu, a punctului continuitatii de dreptu, inca e indereptu. —

Déca potemu dá crediamentu si numai probabilitati a-cestoru lucruri, apoi prestu pacinu avemu sa vedemu schimbata tóta fatia imperiului nostru. Dualismu ori contralismu? — devine o cestiune cardinala si pentru noi!

Se dice, ca 'n cancellari'a aulica transilviana se ascepta

in tota dia' a responsulu la cunoscut'a representatiune a comitatului Solnocului dinlauntru, si se crede, ca aceea negre-situ va fi de influentia nemidilucita asupr'a cestiunei constituionale.

Galiti'a.

Dupa depesiele delegrafice ale foiloru vienesi diet'a Galitiei la P. N. demandare s'au amanatu din 9 Febr. pana pe 2 Martiu c. nou. Caus'a nu se scie, dar se crede a fi rescól'a din Poloni'a russésca. Prin Leopole se vorbesce, ca principele Sapiha aru fi avutu de cugetu a face o interpe-latiune si a proieptá o adresa, prin carea sa se róge Mai. Sea Imperatulu a se intrepune pe cale diplomatica pentru Poloni'a, - si acest'a aru fi motivulu suspenderei siedintieloru.

Principatele romane unite.

Bucuresci, 7. Febr. Adunarea s'a terminatu. Siedinti'a de eri se diferi cu totulu de cea dinainte, ea rejepá votarea secreta, — asupra primiloru paragrafi ai proieptului de adresa a comisiunei; estrem'a dreapta votiséza impreuna cu steng'a extrema. —

Bucuresci in 8 Febr. Asia adres'a in primii paragrafi se rejepá. Comisiunea (ce facúse adres'a comisa de maioritaea adunarii) sia datu demisiunea. S'a alesu o nóua comisiune, spre a pregati alta adresa. Balaceanu, Apostoleanu, Romalos si doi dintre cei 33 (cu amendamentulu primu si cu unele cam pe dosu) ad. Jon Ghica, Panu.

Principele a priimitu din tóte districtele adrese de felicitari calduróse pentru dia' a de 24 Ianuariu. Gaz. Tr.

Citimu in „Románulu,” ca pentru o loteria, ce are sa se faca in Románi'a in favórea tieraniloru, Dómni'a a datu dóua covóre lucrate de mân'a In. Sele, luându si unu biletu, ce l'a platitu cu 20 galbini, - unu testimoniu nou depatriotismulu si inim'a cea nobila de mama a Dómnei Romaniei. —

Germani'a.

„Gaz. germ. de miédia nópte „Noddeutsche Zeitung“ spune, ca din Prussi'a apuseana vinu faime turburatóre; cáci pecându pân'acum rescóla polonésca n'a trecutu graniti'a polóna, acum in unele tinuturi, mai cu séma in cerculu Kulm, este agitatiune mare intre Poloni, cu deosebire intre proprietari. Se crede, ca va fi de lipsa, sa pasiesca regimulu prussianu cu energia. — „Kreuz-Zeitung“ referéza, ca insurrectiunea polóna s'au latitu, si ca se contrage corpulu 1. si alu 6., precum si o divisiune din corpulu alu 2. de armata.

Itali'a

In camer'a deputatiloru anuncia Petrucelli o interpellatiune in privinti'a cauzei polóne; dar nefiindu ministrii de fatia, interpelatiunea se amana. Discussiunea asupr'a bugetului inca nu s'a finitu.

Russi'a.

Din Poloni'a se telegraféza, ca 'n 7 Febr. (26 Ian.) pe la 3 óre diminéti'a câte-va sute de insurginti venira cu drumulu de feru la Sosnowice, o luara cu assaltu, despoiara cassele si iar se retrasera pe drumulu de feru. Russii riniti si cosacii trecuti la Poloni se adusera la Myslowitz. — Din Varsiovi'a se telegraféza totu din 7 Febr. nou, ca unu despartimentu de 480 soldati au nimicitu la Zamosc o banda de insurgenti, ce costá din 250 ómeni. — Relatiunile senatului imperialu cátra Imperatulu se voru dá pe venitoriu in limb'a polona. (Buna mesura, numai intardiata! Red.)

Preste totu telegrafulu russescu e fórté barbatu intru aducerea vestiloru de 'nvingere din partea trupeloru imperatesci. De aru fi adeverate aceste vesti si numai pe jumetate, insurrectiunea polóna aru fi ajunsu la resuflarea cea din urma, pecându in sa de alta parte vinu sciri despre crescerea si 'ntarirea eii. Cu tóte acestea in sa tóte profetile jurnaleloru mergu intr'acolo, ca Polonii si de astá data-si voru fi versatu sângele 'ndesiertu, cáci insurrectiunea loru, nefiindu ajutata de nimenea din afara, mai curendu ori mai tardiu o voru sugrumá masele muscalesci. La aceea in sa se unesce opiniunea publica a popóreloru europene, ca Russi'a va fi luatu din acésta rescóla infricosiata lectiunea, de a respectá la guvernarea popóreloru sele barem vocea umanitáti si a nu le aduce la desperare prin mesurile sele tintitóre la unu panslavismu nerealisabilu.

Literariu.

Eri esi desub tipariu brosiur'a antai'a a Organului pedagogicu. O privire asupra lui, cumu e cu 'potintia dintr'o di pana 'ntr'alta, ne 'ncredintia cá acésta intreprindere, pre-

cumu avú de basa o adeverata cerintia a presintelui, asiá promite lucrari de pretiu darabilu d'in ser'a educatiunei si a invetiamentului. Elu nu e unu conglomeratu de cate verdi si uscate, care stau in óre-care conferintia, — macaru si numai trasa de péru — cu scól'a, neci o arena pe care toti, cati au dascalitu unu anu séu doi, se'si duca de vendiare intieptiunea cea de eri de-alaltaeri, nici in fine unu midilocu de a vorbi cu 'nvetiatorii intr'o limba asiá de invetiata, incatu ei nici sa n'o 'ntieléga, ci unu magazinu de articuli solidi, basati pe studiu lungu si esperiintia latita, si scrisi intr'unu limbagiu, care totu Románulu propasitu cu natiunea s'a 'lu póte 'ntielege. Ne 'mplinimu o datoría de consciintia, recomandându atentiunei tuturoru, cari se ocupa cu caus'a educatiunei in ori si ce privintia, cu atát'a mai vertosu, caci pretiulu lui celu moderatu de 3 fl. pe anu, 1 fl. 70 x. pe 1/2 de anu, precum si formatulu lui (brosiurele in octavu) inlesnesce ori cui procurarea si pastrarea lui. — Nr. acest'a aduce 1. program'a scrierei preste totu, 2. scótele populare si organisarea din launtru si din afara a acelor'a (art. 1) 3. educatiunea, 4. simtiulu natiunalu, 5. dia' viati'a unui invetiatoriu. —

Facuseramu amintire in nr. 4. despre o poesia publicata in „Buciumulu“ si 'ntitulata „Plângerea sântei Monastiri a Silvasiului in eparchi'a Hatiegului din Prislopi“. Facuseramu, dícemu, amintire despre dâns'a cá despre unu documentu din istori'a Romániloru, si anume din acea pagina négra a istoriei loru, cându biseric'a resariteana, dupa terminulu istoriei bisericesci, erá sub góne. Poesi'a in sa — cáci noi n'o judecaramu dupa passiune, ci dupa meritulu eii, si 'n privinti'a acést'a avem si noi gustulu si convictiunea nóstra, in urm'a caror'a o numimu asiá — poesie are si frumsetiele sele poetice si pretiulu seu de documentu vechiu limbisticu, si noi voiamu a o privi si din aceste puncte de vedere. Intr'aceea „Concordi'a“ se rapede asupr'a nevinovatei plângerii cu vehemintia admirabila, o poreclesce, o scarmena, o spurca cum scie mai reu, denegându-i nu numai valórea limbistica si poetica, ci chiaru si autenticitatea si anticitatea. Cátu pentru acestea, ilustrulu redactoru alu „Buciumului“, unulu dintre cei mai meritati istorici ai Romaniei, va sci respunde, si credemu, ca va si respunde. Numai incátu „Concordi'a“ provóca indirectu si pre „T. R.“ a se dechiará, ca glumesce ori vorbesce seriosu, recomandându-o publicului seu, numai intr'atát'a avem si noi dreptulu si datorinti'a de a 'ntreb'a deocamdata pre „Concordi'a“, ca voiesce ea seriosu, a 'ntunecá adeverulu istoricu, ori numai glumesce?

Respundiendu-ne ea, i vom respunde si noi. —

3—1

Concursu.

In Comun'a Apadie din Eparchi'a Versietului e vacantu postulu de Invatiatoriu romanescu. Emonumentele anuale suntu 63 fl. v. a., 25 meti de cucuruzu, 100 p. de elisa, 50 p. sare, 10 p. lumini si 8 stenjini de lemne.

Doritorii au recursurile sale acestui Consistoriu, alaturandu cartea de Botezu, Adeverintiele despre harniciile sele, despre servitiurile pana acuma, si despre purtarea politica si morala pana in 25-lea Februare 1863 a substerne.

Consistoriulu Eparchiei Versietului.

68-2

Edictu.

Mari'a Miculu mai nainte cu patru ani cu nedreptate parasi pre legiuitulu seu barbatu Moise Grapa, amendoi gr. resariteni din Cati'a; pomenit'a in unu anu se sorocesce a se infatiosia la subscrisulu Sc. Protopopescu, eáci altu feliu si fara de ca se va dá hotarire suplicei asternute asuprai conformu S. S. canóne ale Bisericei Resaritului.

S. Protopopescu gr. orientalu alu tractului Cohalmului Draosu 19. Ian. 1863.

Ioann Iosifu m. p. adm. Prot.

Corespondintia.

Din nr. 1—5 nu mai avem exemplare. Ne rogámu de nou, a nu fi molestati nici cu epistole nefrancate séu provediute cu marce prea mici, nici cu scrisori ex offo — care cátra o redactiune nu umbla —, nici in fine cu cereri de a retramite manuscrise ne 'ntrebuintiate, la carea nu ne potemu oblegá. —